

3. (i) නිෂ්පාදන ආයතනයක කෙටි කාලීන පිරිවැය ව්‍යුවල හැඩය සමග සිහ්වන එල නීතිය සම්බන්ධ වන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 04 අදි)
- (ii) ආයතනයක් අකටි කාලයේදී නිෂ්පාදනය ප්‍රසාරණය කරනු ලබන විට, සාමාන්‍ය මූල්‍ය පිරිවැය හා සාමාන්‍ය විව්‍යාපා පිරිවැය අතර වෙනසට කුමක් සිදුවේද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 අදි)
- (iii) සාමාන්‍ය මූල්‍ය පිරිවැය සහ සාමාන්‍ය විව්‍යාපා පිරිවැය කෙරෙහි පහත සඳහන් දී බලපානුයේ කටර ආකාරයෙන්ද?
- (අ) විදුලිබල ගාස්තු පහල වැට්ටීමක්
  - (ආ) වැට්ටීප් අනුපාතිකයේ පහල වැට්ටීමක්
  - (ඇ) ප්‍රධාන වීධායක නිලධාරියාගේ වෙනත් ඉහළ යාමක්
  - (ඈ) ආයතනයේ ගොඩනැගිලිවල බදු කුලී ඉහළ යාමක් (ලකුණු 04 අදි)
- (iv) පුරුෂ තරගකාරී වෙළෙඳපොල ව්‍යුහයක් සහ කතිපයාධිකාරී වෙළෙඳපොල ව්‍යුහයක් අතර දක්නට ලැබෙන වෙනස්කම් දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 අදි)
- (v) ප්‍රාමාණික ලාභය සහ නිෂ්පාමාණික ලාභය අතර වෙනස දක්වන්න. (ලකුණු 04 අදි)
4. (i) ආදායම් ව්‍යුහ ප්‍රවාහයේ ‘විදීම්’ සහ ‘කාන්දුවීම්’ යන්නෙන් කටරක් අදහස් වන්නේ දැයි පැහැදිලි කොට, ආණ්ඩුවේ කටයුතු සහිත විවෘත ආර්ථිකයක සමාභාර වියදමේ දක්නට ලැබෙන කාන්දුවීම් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 04 අදි)
- (ii) දළ ස්ථාවර ප්‍රාග්ධනය සම්පාදනයේ ප්‍රධාන සංරචක කටරේද? (ලකුණු 04 අදි)
- (iii) දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ගණනය කරනු ලබන ආකාරය පැහැදිලි කොට, වෙළෙඳපොල මිල යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනය යුද්ධ ජාතික ආදායමෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේ දැයි පෙන්වන්න. (ලකුණු 04 අදි)
- (iv) ව්‍යාපාර ව්‍යුහයක ප්‍රසාරණය ආර්ථික වංශ්ධීයෙන් වෙනස් වූවක් ලෙස අප සලකන්නේ ඇයි? (ලකුණු 04 අදි)
- (v) 2016 වර්ෂය සඳහා කිසියම් ආර්ථිකයක සාර්ව ආර්ථික දත්ත පහත වගුවේ දක්වේ.

(සියලු ම සංඛ්‍යා රුපියල් බිජියන වලිනි)

අයිතමය	වර්තනාකම
දළ ආයෝජනය (I)	200
බදු (T)	550
අපනයන (X)	375
පරිහැළුවන වියදම (C)	700
සංකාම ගෙවීම (T _R)	300
ආනයන (M)	325
ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම (G)	300

- (අ) මෙම ආර්ථිකයේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ගණනය කරන්න.
- (ආ) මෙම ආර්ථිකයේ පොදුගලික වැය කළ හැකි ආදායම කොපමණ ද? (ලකුණු 02 අදි)
- (ඇ) මෙම ආර්ථිකයේ පොදුගලික වැය කළ හැකි ආදායම කොපමණ ද? (ලකුණු 02 අදි)

5. (i) සරල ආර්ථිකයක සමාභාර පරිහැළුවන ප්‍රිතය $C = 100 + 0.8Y$ ලෙසත්, ආයෝජනය $I = 200$ ලෙසත් සලකන්න.
- (අ) මෙම ආර්ථිකයේ සම්බුද්ධිත ආදායම මට්ටම කොපමණ ද? (ලකුණු 02 අදි)
  - (ආ) සම්බුද්ධිත අවස්ථාවේදී ආර්ථිකයේ ඉනුරුම් මට්ටම කොපමණ ද? (ලකුණු 02 අදි)
  - (ඇ) කිසියම් සේකුවක් නිසා ආර්ථිකයේ සමාභාර නිමුවුම් මට්ටම $I = 700$ ක් වූවහොත්, අනිවිෂානුගතක (involuntary) කොග සමුවුවනය කොපමණ ප්‍රමාණයක් වනු ඇත්ද? (ලකුණු 02 අදි)
- (ii) රුපියල් මිලයන 500කින් බදු (T) ඉහළ දැමීම නිසා මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ සිදුවන පහළ වැට්ටීමට වඩා විශාල වූ පහළ වැට්ටීමක්, රුපියල් මිලයන 500කින් ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම (G) අවූ වූ විට හට ඔහුන් ඇයි දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- (iii) දළ දේශීය නිෂ්පාදනය (Y) රුපියල් මිලයන 6 000ක් බවත්, පොදුගලික වැය කළ හැකි ආදායම රුපියල් මිලයන 5 100ක් බවත්, ආණ්ඩුවේ අයවැය සියය රුපියල් මිලයන 200ක් බවත්, පරිහැළුවන වියදම රුපියල් මිලයන 3 800ක් බවත්, වෙළෙඳ යේෂයේ හිතය රුපියල් මිලයන 100ක් බවත් සලකන්න.
- (අ) ඉනුරුම (S) කොපමණ ද? (ලකුණු 02 අදි)
  - (ආ) ආයෝජන මට්ටම (I) කොපමණ ද? (ලකුණු 02 අදි)
  - (ඇ) ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම (G) කොපමණ ද? (ලකුණු 02 අදි)
- (iv) “සම්බුද්ධිත ජාතික ආදායම මට්ටම, පුරුෂ සේවා නියුක්ති ජාතික ආදායම මට්ටමට අවශ්‍යයෙන් ම සමාන තොවේ.” මෙම ප්‍රකාශය පැහැදිලි කරන්න.

[නුත්වනී පිටුව බලන්න]

'ආ' උප කොටස

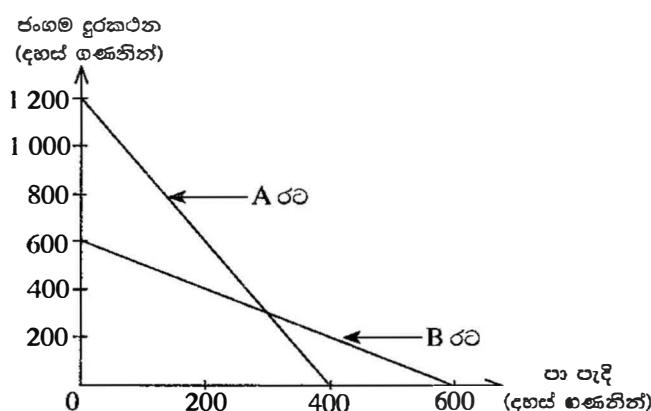
(මෙම කොටසෙන් ද අවම වශයෙන් පූර්ණ ලේඛක් තෝරා ගන්න.)

6. (i) මතුපිට උද්ධමනය සහ මුලික උද්ධමනය අතර වෙනස දක්වන්න. (මෙතු 04 ඩී)
- (ii) සමාභාර වියදමේ සංරචක හඳුනාගෙන, ආර්ථිකයක සමාභාර වියදම් ඉහළ යාමක් නිසා උද්ධමනයක් හටගන හැක්සේ කෙසේ ද යන්න ප්‍රස්ථාර සටහනක් ආශ්‍යයෙන් පැහැදිලි කරන්න. (මෙතු 04 ඩී)
- (iii) වාණිජ බැංකුවක ගේතු පත්‍රයක් පහත දැක්වේ.

වගකීම්	වටිනාකම (රුප. මුළුයන)	වගකීම්	වටිනාකම (රුප. මුළුයන)
තැන්පතු	180 000	සංචිත	100 000
		භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	40 000
		ණය	40 000
මුළු වගකීම්	180 000	මුළු වගකීම්	180 000

- (අ) ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය 10%ක් වේ නම්, මෙම බැංකුවට අනාගතයේ දී ලබා දිය හැකි අත්‍ය මායා උපරිම වශයෙන් කොපමණ වේ ද? (මෙතු 02 ඩී)
- (ආ) රුපයල් මිලියන 10 000ක තැන්පතු මෙම බැංකුවෙන් ඉවත් කර ගනු ලැබුවෙනාත්, එම බැංකුවට අනාගතයේ දී ලබා දිය හැකි අත්‍ය මායා උපරිම වශයෙන් කොපමණ වේ ද? (මෙතු 02 ඩී)
- (iv) අධිඛලැති මුදල් යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් ද? ආර්ථිකයේ අධිඛලැති මුදල් තොගය පාලනය කිරීමෙහිලා පරිපූර්ණ බලයක් මහා බැංකුවට තිබේ ද? හේතු දක්වන්න. (මෙතු 04 ඩී)
- (v) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වර්තමානයේ අනුගමනය කරනු ලබන මුළු ප්‍රතිපත්ති රාමුවේ ප්‍රධාන අරමුණු සැකෙවීන් පැහැදිලි කරන්න. (මෙතු 04 ඩී)
7. (i) ශුද්ධ පොදු සාණ්ඩියක් යනු කුමක් ද? අර්ථ පොදු සාණ්ඩියකින් එය වෙනස් වන්නේ කෙසේ ද? (මෙතු 04 ඩී)
- (ii) නිධාස් වෙළෙඳපාලක් සාරා බාහිරතා සහිත සාණ්ඩිවල අධි නිෂ්පාදනයක් බිජි කරනුයේ ඇයි? යෝගා ප්‍රස්ථාර සටහනක් යොදා ගනීමින් ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (මෙතු 04 ඩී)
- (iii) ශ්‍රී ලංකාවේ සාණ්ඩි බදු (excise taxes) අයහාරයේ ප්‍රධාන මුළු තුවරේ ද? (මෙතු 04 ඩී)
- (iv) “ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය මුළු තුවරු බැඳුනීය තත්ත්වයක පවතී” (ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනය). ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන රාජ්‍ය මුළු තත්ත්වයේ දක්නට ඇති ප්‍රධාන දුර්වලතා හඳුන්වන්න. (මෙතු 04 ඩී)
- (v) රාජ්‍ය මුළු ක්ෂේත්‍රයේ බරපතල ගැටුව විසඳීමේලා ශ්‍රී ලංකා රජය මුත් කාලයේ දී ගෙන ඇති වැදගත් ස්ථානාරග සැකෙවීන් සඳහන් කරන්න. (මෙතු 04 ඩී)

8. (i) ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථන සහ පා පැදි නිෂ්පාදනය කරනු ලබන A සහ B යන රටවල් දෙකෙකි නිෂ්පාදන හැකියා වකු පහත රුපසටහනෙහි දැක්වේ.

- (අ) එක් එක් රටෙහි පා පැදියක් නිෂ්පාදනය කිරීමේ ආවස්ථා පිරිවැය කොපමණ ද? (මෙතු 02 ඩී)
- (ආ) ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථන නිෂ්පාදනයේ සාපේක්ෂ වාසි ඇත්තේ ක්විට රටකට ද? (මෙතු 02 ඩී)
- (ඇ) දෙරට ම වාසිදායක වෙළෙඳාමක් හට ගැනීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථන හා පා පැදි අතර පුවමාරු අනුපාතය කුමක් විය යුතු ද? (මෙතු 02 ඩී)
- (ii) “පසුගිය දශක දෙක තුළ කළාපයේ අනෙකුත් සාමාජික රටවල් හා සැසදීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන අංශයේ කාර්ය සාධනය පහළ මට්ටමක පවතී.” ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන ක්ෂේත්‍රයේ කාර්ය සාධනය දුර්වල තත්ත්වයක පැවතීමට බලපා ඇති හේතු දක්වන්න. (මෙතු 04 ඩී)

[හතරවැනි පිටුව බලන්න]

- (iii) කිසියම් ආර්ථිකයක පොදු මිල මට්ටමේ සැලකිය යුතු ඉහළ යාමක් එරට ගෙවුම් යේෂයේ ජාගම දිණුම කෙරේහි කෙසේ බලපානු ලැබේ දැයි පැහැදිලි කරන්න. (මත්‍ය 04 ඕ)
- (iv) 'බාහිර ස්ථායිතාව' යන්නෙන් කවරක් අදහස් වන්නේ දැයි පැහැදිලි කරන්න. (මත්‍ය 02 ඕ)
- (v) පුරෝග්‍ය සංගමය කරා යොමු වන ශ්‍රී ලංකා අපනයන සඳහා ඒ එස් පි ජේලස් (GSP+) පිරි බඳ සහනය නැවත ලබාදීම නිසා ලැබිය හැකි ප්‍රතිලාභ කවරේ දැයි සැකෙවින් සඳහන් කරන්න. (මත්‍ය 04 ඕ)
- 9.** (i) රටක ජීවන භත්ත්වය මැනීමේලා දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය යොදා ගැනීමේ දුර්වලතා සඳහන් කරන්න. (මත්‍ය 04 ඕ)
- (ii) 'නිෂ්පාදන බාරිතාව' යන සංක්ලේෂය පැහැදිලි කරන්න. (මත්‍ය 02 ඕ)
- (iii) කිසියම් රටක නිෂ්පාදන බාරිතාව තීරණය කරන මූලික සාධක කවරේ ද? (මත්‍ය 04 ඕ)
- (iv) ශ්‍රී ලංකාවේ දරිද්‍රතාව මතිනු ලබනුයේ කෙසේ ද? (මත්‍ය 05 ඕ)
- (v) ජනගහනය වියපත් එම නිසා ශ්‍රී ලංකාව මූහුණ පා සිටින ප්‍රධාන ආර්ථික අභියෝග කවරේ ද? (මත්‍ය 05 ඕ)
- 10.** (i) ශ්‍රී ලංකාවේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයෙහිලා යොදා ගත හැකි උපායමාර්ගයක් වශයෙන් රාජ්‍ය-පෙදාගලික හමුල්කාරීත්වයේ (PPP) වාසි කවරේ ද? (මත්‍ය 05 ඕ)
- (ii) "ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ පහසුව සහ ආයෝජන වාතාවරණය සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව දිගින් දිගට අසමත්හාවයක් පෙන්නුම් කොට තිබේ." ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ දී බලපා ඇති වඩාත් ගැටුපුකාර සාධක කවරේ ද? (මත්‍ය 05 ඕ)
- (iii) "සංචාරක කරමාන්තය ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ වේගයෙන් වර්ධනය වන ක්ෂේෂුයක් බවට පත්ව තිබේ." විදේශ විනිමය ඉපයිම් සහ සේවා නිපුක්තියට සංචාරක කරමාන්තයේ මැන කාලීන දායකත්වය පෙන්වා දී, එම කරමාන්තය වර්තමානයේ මූහුණ දෙන අභියෝග සාකච්ඡා කරන්න. (මත්‍ය 05 ඕ)
- (iv) "ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය දිශිලු ජනගහනයෙන් අඩංගු ම පුළු පරිමාණ ගොවීයෝ වෙති." අඩු එලදායිතාව හා අඩු ආදායම් සඳහා හේතු වන දේශීය ක්‍රියාකාර්මාන්තයේ ප්‍රධාන ගැටුපු හඳුන්වන්න. (මත්‍ය 05 ඕ)

* * *